

[Fischer]

om kvaliteten af den politik, socialdemokratiet står for for øjeblikket.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg synes, det er en rigtig kedelig debat, vi er havnet i her i dag i forbindelse med dette lovforslag, for den tegner et helt forkert billede af både den officielle og den folkelige danske holdning over for apartheid. Vi har et bredt flertal, ja næsten total enighed, her i folketinget om, at vi skal gøre, hvad vi kan, og at vi skal deltage i den internationale indsats imod apartheid. Og så ender vi i en diskussion i dag helt ude i det marginale.

Hermed være ikke sagt, at diskussionen er uden betydning, for det kan komme til at dreje sig om tab af adskillige hundrede arbejdspladser. Der kan blive tale om milliontab og erstatningssager mod staten, om private tab og økonomiske velfærdstab, som ingen dækker ind. De mange mennesker, som f.eks. på Superfos risikerer at miste deres arbejde, ryger på dagpenge, og det er ikke det samme som fuld løn. Det er ikke sikkert, de kan finde andet arbejde, og hvem skal så dække dem ind? Er det de partier, som i dag tvinger dette igennem, eller hvor skal de finde dækning for det tab?

Og internationalt kan man så sige: nå ja, i Danmark er man voldsomt delt om, hvordan man skal kæmpe imod apartheid. Har nogen med vilje bragt os ind i denne strid? Man kunne have en fornemmelse af, at der visse steder i den danske offentlige debat og måske i dette høje ting er folk, der har været rigtig kede af, at vi har været så bredt enige om at slås imod apartheid; men nu kan de gnide sig i hænderne, der måtte ønske, at vi også skulle dele os på disse spørgsmål i det danske folketing. Det er et uheldigt resultat og et meget uheldigt billede, vi her ender med at tegne af vor kamp imod apartheid.

Jeg skal nævne bare ét konkret eksempel i forbindelse med de stramninger, som er kommet ind mellem anden og tredje behandling, og hvor man beskærer muligheden for at give dispensation. Vi hørte det i går i udenrigsudvalget, da vi havde besøg af deputationer, om Superfos, som har en produktion, der baserer sig, i hvert fald delvis, på råfosfat fra Sydafrika? Og hvorfor bruger man råfosfat fra Sydafrika. Ja, det gør man bl.a. af miljøhensyn, for der opstår ikke så

mange arbejdsskader, hudsygdomme, og hvad ved jeg, hos de arbejdere, som beskæftiger sig med produktionen, og der er også noget med spildevandet, som bliver ledt ud fra fabrikken.

Hvis vi nu forbyder dette for Superfos, så vil vi alligevel komme i en situation, hvor vi ingen chance har for at sikre os imod, at råfosfat fra Sydafrika indgår i det danske forbrug af gødning. Vore danske eksperter kan ikke analysere ud fra det færdige produkt, om der indgår sydafrikansk råfosfat i det, som vi importerer fra Norge, Holland, Belgien, Rumænien, og hvilke lande der ellers kan komme på tale. Og prøver vi at kræve oprindelsescertifikater, der tydeligt fastslår, hvordan den pågældende vare er sammensat, om den indeholder råfosfat fra Sydafrika, så overtræder vi vore internationale forpligtelser i GATT og i EF, så den vej er også lukket.

Det, der kommer ud af denne debat, minder lidt for meget om Ebberød Bank, og vi ødelægger Danmarks mulighed for sammen med andre lande at gøre en effektiv indsats imod apartheid.

(Kort bemærkning).

Qvist Jørgensen (S):

Nu skal det jo ikke være sådan, at vi skal kommentere hinanden i korte bemærkninger hele tiden, men jeg synes alligevel, jeg må give udtryk for, at jeg finder det urimeligt, at hr. Bjørn Elmquist så intenst forsøger at male en vis herre på væggen med hensyn til de mulige økonomiske konsekvenser af den vedtagelse, der finder sted om et øjeblik.

Det er et skræmmebillede at påstå, at der vil ryge så og så mange arbejdspladser. I hvert tilfælde må man sige, hr. Bjørn Elmquist, at ingen af os på nuværende tidspunkt kan angive nogen som helst præcise tal for det.

Jeg vil gerne understrege, at det, der er vigtigt for socialdemokratiet – og nu tror jeg, jeg også taler på flertallets vegne – er, at vi må erkende, at det kan koste at have holdninger og at gennemføre sine holdninger. Det er det, som vi er i færd med nu.

Lad mig så minde hr. Bjørn Elmquist om, at påstanden om, at sanktioner koster arbejdspladser, kunne jo fremføres og blev for øvrigt også med stor vægt fremført af nogle,